

Elundskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling

Inledning

Planen mot diskriminering och kränkande behandling är upprättad i enlighet med Skollagen (2010:800) och Diskrimineringslagen (2008:571). Den gäller för alla verksamhetsgrenar inom Elundskolan; förskoleklass, grundskola för åk 1-6 samt fritidshem.

Skolledningen ansvarar för att planen används i det dagliga arbetet, utvärderas och omarbetas efter aktuell kartläggning.

Planen gäller från och med höstterminen 2024 till och med terminsavslutningen vårterminen 2025. En ny plan ska finnas upprättat från terminsstarten höstterminen 2025.

Vår vision

På Elundskolan är Kunskap, Trygghet och Trivsel tre viktiga ledord som är beroende av varandra och visar oss riktning. Varje elev ska nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. För att ge våra elever förutsättningar för lärande ska vi tillsammans samarbeta för en lugn och trygg skola där våra elever trivs. På Elundskolan ska vi genom förebyggande och främjande insatser arbeta för att elever och personal inte ska kränkas eller diskrimineras. Visionen är ett skolområde helt utan diskriminering och kränkande behandling.

Vi vill ha en skola där elever och personal trivs och känner arbetsglädje.

Vi vill att alla på skolan talar ett vårdat språk och respekterar varandra.

Vi vill att alla elever ska vara trygga och känna sig sedda.

Genom att årligen arbeta med denna plan och därigenom utvärdera de metoderna och arbetssätt som beskrivs, håller vi dessa viktiga frågor ständigt aktuella i elev- och personalgrupper.

Elevernas, vårdnadshavares och personalens delaktighet

Eleverna är delaktiga genom regelbundna klassråd, elevråd och fritidsråd. De deltar i trygghetsvandring och besvarar trygghetsenkäter.

Vårdnadshavare hålls informerade via skolans hemsida och vid föräldramöten samt via vecko- och månadsbrev. Skolan har en föräldraförening som träffas regelbundet.

Personalen är delaktig i diskussioner om planens utformning och utvärdering på personalkonferenser. All personal får ta del av den reviderade planen vid läsårsstart. Planen finns även på Elundskolans hemsida.

Utvärdering

Planen ska utvärderas med delaktighet från elever, vårdnadshavare och personal genom att:

- Skolan kommer att utvärdera trygghetsarbetet under höstterminen 2024 genom en enkät som bygger på den kommunövergripande elevenkäten.
- Skolan kommer använda sig av den kommunövergripande elevenkäten vårterminen 2025.
- På gemensamma personalmöten så som arbetslag, lärarkonferens och fritidsmöte kommer planen att utvärderas och följas upp löpande.
- Planen kommer också att utvärderas löpande genom skolans trygghetsteam.
- Planen kommer utvärderas med hjälp av skolsköterskans hälsosamtal där frågor kring trivsel och trygghet avhandlas.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Elundskolans trygghetsteam utvärderar planen senast i juni 2025.

Sammanställning trygghetsenkäten läsår 2023-2024

Elevråd och klassråd har genomförts som planerat.

Trivselenkät har genomförts med elever åk 2-6 under höstterminen. Höstens resultat visade att de allra flesta elever trivs och känner trygghet på skolan, i klassrummet, med sin klass och med personalen. De allra flesta uppger att de har någon att vara med på rasten, känner sig trygga under rasten, samt tycker det fungerar bra i biblioteket.

Rastaktivitetsansvarig och fritidspedagog har ansvarat för Trivselledarprogrammet (TL) på skolan. TL har planerat så att det finns rastaktiviteter på vissa raster. Information om aktiviteterna har gått ut via mail till all personal på skolan, lärarna presenterar det för eleverna. Ett schema med information om de TL-aktiviteter som är aktuella finns uppsatt vid gymnastiksalsentrén och vid tornet-ingången. Det har till exempel funnits olika lekar på skolgården. Vi har även haft besök av basket- och fotbollsföreningar som hållit i aktiviteter på skolan. Förslag på önskemål om aktiviteter inhämtas på elevråd och fritidsråd.

För att öka tryggheten på fotbollsplanen har det under våren 2024 genomförts två olika klasskamper. Syftet har varit att under en match/rast vara den bästa team-spelaren och således mottaga ett grönt kort som delats ut av personalen som observerat spelet under rasten. Första omgången delades endast ett grönt kort ut. Andra omgången delades ett grönt kort ut till en spelare i vardera lagen. Klassen med flest gröna kort under omgången har vunnit ära och en liten belöning. Effekten av klasskamperna upplever elever och personal har varit att spelet har

blivit snällare och fler vågar delta. Incidenter och bråk har minskat betydligt. Vi har sett ett ökat kamratskap.

De platser som eleverna upplever att vi måste jobba vidare med är omklädningsrum, toaletter och kapprum. I omklädningsrummet framkommer det att elever upplever att det är jobbigt att byta om tillsammans med andra. Även detta läsår har idrottslärare diskuterat med alla klasser om trivsel och trygghet i omklädningsrum. Klasserna och lärarna går kontinuerligt igenom trivselregler för att öka tryggheten i omklädningsrum, på toaletterna och andra gemensamma sociala ytor. Lågstadiet har en personal som närvarar och rör sig mellan de två omklädningsrummen. Under läsåret har en personal funnits med under vissa av mellanstadiets förflyttningar till idrotten och även funnits med i omklädningsrummet.

Hösten 2023 visar enkätresultatet att majoriteten av eleverna (95%) tycker att det finns vuxna att vända sig till och att de skulle berätta för en vuxen om de själva eller någon annan var utsatt för kränkningar eller mobbning. Men vi i personalen måste kontinuerligt jobba med att skapa goda och förtroendefulla relationer med våra elever. Höstens resultat presenterades och diskuterades i klasserna där varje klass utformade en handlingsplan med tre frågor som de fortsättningsvis skulle jobba vidare med i klassen och på skolan.

Förskoleklasserna gjorde en egen enklare kartläggning kring trygghet och trivsel som också visade på fina resultat. Trygghetsteamet genomförde en trygghetsvandring med åk 1 i slutet av september 2023 där olika platser på skolan besöktes och diskuterades utifrån trygghet. Inget avvikande framkom, snarare visade vandringen på stor trygghet på Elundskolan.

Under läsåret har incidentrapporter vid kränkande behandling skrivits och diarieförts. Att jobba med värdegrundsarbete genomsyrar skolan och varje klass. När incidenter sker utreds dessa skyndsamt och följs upp enligt skolans rutiner för att säkerställa elevernas trygghet.

Vårens kommunövergripande enkät genomfördes i åk 2-9 på alla grundskolor under mars/april månad. På Elundskolan besvarades enkäten av åk 2-6, sammanlagt 94% av elever. Eleverna har fått skatta på en 10-gradig skala ifall de instämmer helt (10) eller instämmer inte alls (1) i påståendena. Resultaten redovisades i april för personalgruppen som tog med relevanta utvecklingsområden till sina klasser.

Enkätresultatet visar att Elundskolans elever tycker att skolan är bra (92%), att de är trygga i skolan (94%), men att de har en begränsad skolgård (84%). 76% av eleverna upplever att eleverna på skolan är schyssta mot varandra, 17% upplever att det ibland är så medan 7% upplever aldrig/nästan aldrig. Majoriteten av eleverna tycker att lärarna behandlar tjejer och killar lika (90%). Resultatet visar vidare att 71% av eleverna anser att de alltid har studiero, 20% anser att det är studiero ibland och 9% aldrig. Det är ett snarlikt resultat av den upplevda studieron som föregående år. Att fortsätta förbättra studieron bör vara ett fokusområde till hösten. De flesta eleverna har en vuxen de kan vända sig till på skolan ifall någon varit elak eller dum, och de vuxna reagerar i hög grad på det eleverna vänder sig till dem med. På skolan

försöker vi alltid se till att det finns vuxna närvarande där våra elever befinner sig, både inne i skolan och på skolgården.

28% upplever att det finns någon plats på skolan där de inte känner sig trygga, 72% känner sig trygga överallt på skolan. De otrygga platserna eleverna nämner och som återkommer vid undersökningar är omklädningsrum, kapprum och fotbollsplanen. Tryggheten på fotbollsplanen har under våren stått i fokus där vi haft klasskampen och olika uppdelningar av elever i syfte att öka tryggheten.

Eleverna har fått skatta ifall de anser att de själva stör på lektionerna. 49% anser att de aldrig stör, 50% att de stör ibland samt 1% jag stör ofta andra. De flesta eleverna tycker att de kan framföra sina åsikter och diskutera skolfrågor under klassråden som genomförs regelbundet. De anser också att lärarna på skolan bryr sig om vad eleverna tycker.

Eleverna som går på fritids har även fått besvara frågor om fritids. Resultatet visar att 93% alltid känner sig trygga på fritids, 7% ibland och 0% inte så ofta/aldrig. 98 % upplever att det finns vuxna att prata med samt 98% upplever att de vuxna på fritids hjälper till vid behov. Majoriteten (96%) upplever att personalen ser till att alla får vara med. Fritids har fått höjt sina resultat i samtliga frågor i enkäten.

Resultat av utvärderingen av 2023/2024 års plan

All personal har fått en genomgång av resultatet från enkäterna. Varje klasslärare har följt upp resultatet av enkäten med sin klass och valt ut tre saker som klassen jobbar vidare med att förbättra. Handlingsplanerna som gjordes under hösten har även arbetats vidare med under våren. Resultatet av kommunövergripande enkäten kommer ligga till grund för hur skolan och klasserna jobbar vidare under hösten 2024.

Främjande och förebyggande insatser

Främjande och förebyggande insatser är, genom kursplanernas formuleringar, en del av undervisningen i alla skolämnen. Vid sidan av denna undervisning finns ett stort antal årligen återkommande arbeten och arbetssätt som elever möter under åren på Elundskolan.

- Klasslärarsystem där klassläraren träffar eleverna dagligen F-klass till åk 3.
- Ansvarig mentorslärare för varje klass åk 4-6
- Klassråd åk 1-6.
- Elevråd åk 1-6.
- Fritidsråd.
- Fritidspersonal under skoltid i åk F-3.
- Fritidsavdelningar med ansvarig personal.
- Rastvärdar.
- Trivselledarprogrammet organiserar rastaktiviteter.

- Pedagogisk lunch från förskoleklass till åk 6.
- Medveten gruppindelning.
- Utvecklingssamtal.
- Elevenkäter två gånger per läsår.
- Trygghetsvandring med förskoleklass och årskurs 1 på höstterminen samt uppföljning med klassrumsbesök av trygghetsteamet på vintern med bilder på vintermiljön.
- Möjlighet för personalen att boka tid för möte med Elevhälsan.
- Värdegrundsarbete på skolan från förskoleklass till åk 6 med TAGE (Trivsel, Ansvar, Glädje och Empati). De olika årskurserna jobbar på olika sätt med TAGE.
- Elunddagen.
- Fadderverksamhet.
- IP-dag.
- Inskolningssamtal i förskoleklass.
- Hälsobesök hos skolsköterska.

Främjande insatser

Det främjande arbetet syftar till att skapa en trygg skolmiljö och stärka respekten för allas lika värde. Arbetet riktar sig till alla och genomförs kontinuerligt utan att det föranleds av något särskilt problem. Nedanstående insatser ska genomföras under året:

Våra prioriterade insatser som ska genomföras under året för att främja barns och elevers lika rättigheter	Ansvar	Datum när det ska vara klart
Elevenkät genomförs och följs upp en gång per termin	Klasslärare, Elevhälsa	Terminsslut
Gemensamma ordningsregler för skolan	All personal	Kontinuerligt
Genom elevråd, en gång i månaden, och regelbundet klassråd, får eleverna komma till tals och uttrycka sina synpunkter.	Klasslärare, Rektor	Kontinuerligt

Förebyggande insatser

Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling och omfattar sådant som i en kartläggning av verksamheten identifieras som risker.

Mätbart mål	Åtgärd	Ansvar	Datum när det ska vara klart
1. Ingen elev ska känna sig utsatt för mobbning eller kränkande behandling.	Plan mot diskriminering och kränkande behandling ska förankras hos all personal.	Rektor, Arbetslag, EHT	Augusti 2024

	Planen diskuteras och arbetas med noggrant i klasserna.	Klasslärare	Augusti 2024/ kontinuerligt
	Diskutera med klassen definitionen av kränkande behandling, mobbning och konflikt.	Klasslärare	Augusti/ september 2024
	Trygghetsenkäten ska följas upp på klassnivå. Åtgärder för varje klass tas fram utifrån enkätresultatet.	Klasslärare	En gång/ termin
	Hälsoenkät åk 4	Skolsköterska	Vårtermin 2025
2. Det ska finnas möjlighet för alla elever att ha något att göra på rasterna.	Möjlighet att låna bollar och annan utrustning på rasterna	Rastvärdar	Kontinuerligt
	Organiserade rastaktiviteter	Rastverksamhets- ansvarig	Kontinuerligt
3. Alla elever ska känna sig trygga i skolan.	Schemalagt rastvärdssystem	All pedagogisk personal	Kontinuerligt
	Värdegrundsarbete	All pedagogisk personal	Kontinuerligt
	Bestämda platser i matsalen.	Klasslärare	Kontinuerligt
	Kartläggning av trygga och otrygga platser genomförs med hjälp av elevenkät och trygghetsvandring	Trygghetsteam	Höstterminen 2024
	Upprätta klasskontrakt där förhållningssätt gällande toaletter och omklädningsrum tas upp.	Klasslärare	Höstterminen 2024
	Åtgärdstrappa i syfte att tillförsäkra trygghet och studiero, utgår från barnets bästa för alla berörda barn	All skolpersonal, Elevhälsan, Rektor	Kontinuerligt
	Utöka fadderverksamheten för att skapa trygghet bland alla åldrar	Klasslärare, Trygghetsteam	Läsåret 2024/ 2025
4. Trygghet på sociala medier, spel och nätet	Ge eleverna kunskap om hur man använder sociala medier, spel och nätet på ett positivt och tryggt sätt. Kopplat till god hälsa. Bokcirkel	Klasslärare åk 4-6 Skolbibliotekarie	Läsåret 2024/ 2025

	'Värsta bästa hälsan' åk 4 samt 'Värsta bästa nätet' åk 6		
--	---	--	--

Kartläggning

Två gånger per läsår genomförs enkätundersökningar. Förskoleklass och åk 1 genomför under höstterminen och vårterminen en fysisk trygghetsvandring, och resterande årskurser gör den digitalt. Andra viktiga delar i kartläggningen är hälsobesöket hos skolsköterskan och enskilt elevsamtal hos kurator, skolsköterska eller annan personal.

Eleverna är delaktiga i kartläggningen genom:

- Trygghetsvandring, samtal, klassrumsdiskussioner och enkätfrågor
- Elevråd
- Klassråd
- Fritidsråd

Personalen är delaktig i kartläggningen genom:

- Genomförande av samtal, klassrumsdiskussioner och enkäter
- Rapportering till elevhälsan eller trygghetsteamet direkt om man fått kännedom om någon elev upplevt sig kränkt

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

På Elundskolan lägger vi stor vikt vid att eleverna ska ha fått möjlighet att upprätta goda relationer med många vuxna på skolan. Vi strävar efter att varje enskild elev ska känna sig bekväm med att anförtro sig åt minst en person i personalen.

Elevhälsans personal och trygghetsteamet har ett utpekat ansvar, men eleverna kan vända sig till vilken personal som helst på skolan som eleven känner förtroende för. Det är viktigt att personal har uppsikt över utrymmen där elever befinner sig. Exempelvis kapprum, omklädningsrum och skolgården. Personalen har alltid ett ansvar att reagera och agera när en elev behandlas illa.

Rastvärdar finns schemalagda på alla raster, de bär gula reflexvästar så att det är lätt för eleverna att hitta dem vid behov.

Varje år i slutet av augusti eller början av september ska planen presenteras för personalen på ett arbetsplatsmöte och rutinerna för anmälan och utredning av kränkande behandling går igenom. Även blanketten som ska användas visas och ärendegången beskrivs. Ansvariga för att det genomförs är trygghetsteam och rektor.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

Den personal som bevittnat/fått kännedom om händelsen skriver en anmälan om kränkande behandling, även så kallad incidentrapport.

1. *Anmälan*: Anmälan skrivs skyndsamt (1-2 dagar) och lämnas till skolkurator som sedan registrerar anmälan enligt kommunens rutin och informerar rektor samt huvudman. Den personal som skrivit anmälan kontaktar inblandade elevers vårdnadshavare och informerar om vad som hänt. Viktigt är att alltid samtala med inblandade elever enskilt.
2. *Utredning*: Efter det att anmälan registrerats gör personalen en utredning för att få mer information om vad som skett, samt bestämma åtgärder.
3. *Uppföljning*: Efter cirka 1-2 veckor sker en uppföljning med inblandade elever för avstämning om åtgärder gett effekt och kränkningen upphört.

Kränkningsblanketten kan kompletteras med information kring kränkningen ända fram tills ärendet är avslutat. Det är i första hand personal som uppmärksammat kränkningen som tillsammans med klasslärare genomför stegen ovan. Om stöd önskas - eller om omfattningen är stor - kan Trygghetsteamet bistå. Personalen informerar vårdnadshavare om åtgärder samt när ärendet avslutas. När ärendet är avslutat lämnas ifyllt blankett till kurator som diarieför i W3D3 och avslutar ärendet. Om kränkningen bedöms som grov kan rektor anmäla till socialtjänsten eller göra en polisanmälan.

Rutiner för att utreda och åtgärda när en elev kränks av personal

Den personal som får information om händelsen gör en anmälan om kränkande behandling och lämnar den till rektor. Därefter har rektor enskilda samtal med berörd vuxen och berörd elev och dess vårdnadshavare informeras. Rektor ansvarar för att utreda kränkningar som involverar personal.

Rutin för att utreda och åtgärda när personal kränks av elev

Samma rutin används som när en elev blir kränkt (se ovan). Rektor ansvarar för ärendet.

Vad säger skollagen?

- Personal i skolan som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten måste anmäla det till rektorn.
- Rektorn måste i sin tur anmäla händelsen vidare till huvudmannen.

- Personalens skyldighet att anmäla gäller alla situationer där ett barn eller en elev upplever sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier i samband med verksamheten.
- Personalen ska inte göra någon värdering av hur allvarlig en händelse är innan de gör anmälan till rektorn. Rektorn ska i sin tur inte göra någon värdering innan hen anmäler vidare till huvudmannen.
- Skolinspektionen har bedömt att skyldigheten att anmäla gäller även om vårdnadshavare, barn eller elever inte vill att händelsen ska anmälas till rektorn respektive huvudmannen.

Definition av kränkande behandling

- Vad som är kränkande behandling måste avgöras i varje enskilt fall.
- Kränkande behandling är ett beteende som är oönskat av den som blir utsatt. Det är barnet eller eleven som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat.
- För att det ska vara fråga om kränkande behandling enligt skollagen måste kränkningen vara märkbar och tydlig. Den som kränker någon måste förstå att uppträdandet upplevs som kränkande.
- I många situationer är det uppenbart att ett beteende är kränkande, men om det inte är det måste barnet eller eleven klargöra för den som kränker att beteendet är ovälkommet. Vilket kan vara svårt för en elev och kan behöva hjälp av personal på skolan.

Källa: Skollagen 6 kap. 6-10 §§ (2010:800)

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

Elevhälsoteamet

Anneli Holmroos, rektor, 0221-251 66 anneli.holmroos@koping.se	Madelen Hesselbäck, kurator, 076-516 42 03 madelen.hesselback@koping.se
Susanne Westman, specialpedagog, 073-662 32 19 susanne.westman@koping.se	Camilla Andersson, skolsköterska, 0221-251 32 camilla.andersson@koping.se
Caroline Hansson, biträdande rektor/specialpedagog, 070-162 90 30, caroline.hansson@koping.se	

Trygghetsteamet

Susanne Westman, specialpedagog, 073-662 31 19 susanne.westman@koping.se	Madelen Hesselbäck, kurator, 076-516 42 03 madelen.hesselback@koping.se
Caroline Hansson, biträdande rektor/specialpedagog, 070-162 90 30, caroline.hansson@koping.se	Magnus Lind magnus.lind@koping.se
Linda Lindblom, mentor åk 6, 0221-258 84 linda.lindblom@koping.se	

Referens

SFS 2010:800. *Skollag*. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skollag-2010800_sfs-2010-800/#K6